

USTAWA O DZIAŁALNOŚCI POŻYTKU PUBLICZNEGO I O WOLONTARIACIE

Komentarz

Piotr Staszczyk

KOMENTARZE PRAKTYCZNE

Wolters Kluwer

USTAWA O DZIAŁALNOŚCI POŻYTKU PUBLICZNEGO I O WOLONTARIACIE

Komentarz

USTAWA O DZIAŁALNOŚCI POŻYTKU PUBLICZNEGO I O WOLONTARIACIE

Komentarz

Piotr Staszczuk

KOMENTARZE PRAKTYCZNE

Stan prawny na 1 stycznia 2022 r.

Recenzent

Prof. dr hab. Lidia Zacharko

Wydawca

Monika Pawłowska

Redaktor prowadzący

Paulina Ambroży

Opracowanie redakcyjne

JustLuk

Projekt okładek serii

Wojtek Janikowski, Przemek Dębowski

Ta książka jest wspólnym dziełem twórcy i wydawcy. Prosimy, byś przestrzegał przysługujących im praw. Książkę możesz udostępnić osobom bliskim lub osobiście znanym, ale nie publikuj jej w internecie. Jeśli cytujesz fragmenty, nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło. A jeśli musisz skopiować część, rób to jedynie na użytek osobisty.

Szanujmy prawo i własność

Więcej na www.legalnakultura.pl

Polska Izba Książki

© Copyright by Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o., 2022

ISBN 978-83-8246-537-2

Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o.

Dział Praw Autorskich

01-208 Warszawa, ul. Przyokopowa 33

tel. 22 535 82 19

e-mail: PL-ksiazki@wolterskluwer.com

księgarnia internetowa www.profinfo.pl

Spis treści

Wykaz skrótów	11
Wstęp	15
Ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tekst jedn. Dz.U. z 2020 r. poz. 1057 ze zm.)	17
Dział I. Przepisy ogólne	19
Art. 1. [Przedmiot ustawy]	19
Art. 1a. [Komitet do spraw Pożytku Publicznego]	20
Art. 2. [Definicje]	21
Art. 3. [Przesłanki działalności pożytku publicznego. Organizacje pozarządowe]	24
Art. 4. [Sfera zadań publicznych]	32
Art. 4a. [Udostępnianie informacji publicznej]	35
Art. 4b. [Sposób udostępnienia informacji publicznej]	37
Art. 4c. [Stosowanie przepisów ustawy o dostępie do informacji publicznej]	42
Art. 4d. [Opieka nad Polonią i Polakami za granicą]	42
Art. 5. [Współpraca organów administracji publicznej z organizacjami pozarządowymi. Formy i zasady współpracy]	44
Art. 5a. [Konsultacje. Program współpracy z organizacjami pozarządowymi]	52
Art. 5b. [Przyjęcie programu współpracy z organizacjami pozarządowymi]	57

Art. 5c.	[Delegacja ustawowa – programy wspierania rozwoju organizacji pozarządowych]	58
Dział II. Działalność pożytku publicznego		60
Rozdział 1. Działalność odpłatna i nieodpłatna pożytku publicznego		60
Art. 6.	[Działalność pożytku publicznego a działalność gospodarcza]	60
Art. 7.	[Działalność nieodpłatna]	61
Art. 8.	[Działalność odpłatna]	62
Art. 9.	[Działalność pożytku publicznego a działalność gospodarcza – wyjątek]	64
Art. 10.	[Rachunkowe wyodrębnienie działalności pożytku publicznego]	68
Art. 10a.	[Uproszczona ewidencja przychodów i kosztów]	70
Rozdział 2. Prowadzenie działalności pożytku publicznego na podstawie zlecenia realizacji zadań publicznych		73
Art. 11.	[Tryb zlecenia zadań publicznych]	73
Art. 11a.	[Pominięcie procedury konkursowej – klęski żywiołowe]	78
Art. 11b.	[Pominięcie procedury konkursowej – interes społeczny lub publiczny]	81
Art. 11c.	[Pominięcie procedury konkursowej – ochrona ludności i ratownictwo]	82
Art. 11d.	[Odpowiednie stosowanie przepisów]	84
Art. 12.	[Wniosek o realizację zadania publicznego]	84
Art. 13.	[Otwarty konkurs ofert]	86
Art. 14.	[Treść oferty. Oferta wspólna]	90
Art. 15.	[Rozpatrywanie ofert. Komisja konkursowa]	93
Art. 16.	[Umowa o powierzenie lub wsparcie realizacji zadań publicznych]	99
Art. 16a.	[Wybór realizatorów projektów]	102
Art. 17.	[Kontrola i ocena realizacji zadania]	103
Art. 18.	[Sprawozdanie z wykonania zadania publicznego]	105
Art. 18a.	[Unieważnienie konkursu]	106
Art. 19.	[Delegacja ustawowa – wzory oferty, umowy i sprawozdania]	107

Art. 19a.	[Tryb małych zleceń – pominięcie procedury konkursu]	108
Rozdział 2a.	Inicjatywa lokalna	111
Art. 19b.	[Wniosek o realizację zadania publicznego]	111
Art. 19c.	[Ocena wniosków]	114
Art. 19d.	[Umowa o wykonanie inicjatywy lokalnej]	115
Art. 19e.	[Współdział w inicjatywie lokalnej]	115
Art. 19f.	[Rzeczy konieczne do wykonania inicjatywy lokalnej]	116
Art. 19g.	[Dokumenty potrzebne do realizacji inicjatywy lokalnej]	116
Art. 19h.	[Odesłanie do przepisów k.c.]	117
Rozdział 3.	Organizacje pożytku publicznego	117
Art. 20.	[Status OPP]	117
Art. 21.	[Wyodrębnienie działalności pożytku publicznego]	122
Art. 22.	[Uzyskanie i utrata statusu OPP]	123
Art. 22a.	[Ponowne uzyskanie statusu OPP]	127
Art. 23.	[Sprawozdania OPP]	128
Art. 24.	[Uprawnienia OPP]	134
Art. 25.	[Służba zastępcza w OPP]	139
Art. 26.	[Informacje o OPP w publicznym radiu i telewizji]	139
Art. 27.	[1% podatku na rzecz OPP]	142
Art. 27a.	[Wykaz organizacji mających status organizacji pożytku publicznego]	145
Art. 27aa.	[Zakaz przekazywania środków pochodzących z 1% podatku na rzecz innej OPP]	148
Art. 27ab.	[Fundusz Wspierania Organizacji Pożytku Publicznego]	150
Art. 27b.	[Odpowiedzialność członka organu zarządzającego, organu kontroli lub nadzoru oraz likwidatora OPP]	152
Art. 27c.	[Obowiązkowe informacje w materiałach promujących przekazanie 1% podatku]	153
Rozdział 4.	Nadzór	155
Art. 28.	[Nadzór nad działalnością OPP]	155
Art. 29.	[Czynności kontrolne]	155

Art. 29a.	[Maksymalna ilość kontroli. Czas trwania kontroli]	156
Art. 30.	[Uprawnienia osób przeprowadzających kontrolę]	158
Art. 31.	[Protokół pokontrolny]	158
Art. 32.	[Wystąpienie pokontrolne]	160
Art. 33.	[Wykreślenie statusu OPP]	161
Art. 33a.	[Wykreślenie statusu OPP]	162
Art. 33aa.	[Wykreślenie statusu OPP]	165
Art. 33b.	[Delegacja ustawowa – postępowanie kontrolne]	165
Art. 34.	[Odesłanie do przepisów o finansach publicznych]	165
Rozdział 4a.	Organizacja i tryb działania Komitetu	166
Art. 34a.	[Skład Komitetu]	166
Art. 34b.	[Zadania Komitetu]	167
Art. 34c.	[Przewodniczący Komitetu; tworzenie zespołów roboczych]	168
Art. 34d.	[Uchwały Komitetu]	169
Art. 34e.	[Regulamin]	170
Art. 34f.	[Plan prac Komitetu]	170
Art. 34g.	[Obsługa Komitetu i Przewodniczącego Komitetu]	171
Art. 34h.	[Sprawozdanie z działalności Komitetu]	171
Rozdział 5.	Rada Działalności Pożytku Publicznego	172
Art. 35.	[Kompetencje i kadencja Rady]	172
Art. 36.	[Skład Rady]	174
Art. 37.	[Posiedzenia Rady]	176
Art. 38.	[Eksperti i ekspertyzy]	177
Art. 39.	[Koszty funkcjonowania i diety członków Rady] ...	177
Art. 40.	[Delegacja ustawowa – powoływanie członków Rady, organizacja prac Rady]	179
Art. 40a.	[Sprawozdanie z działalności Rady]	179
Art. 41.	[Obsługa administracyjno-biurowa Rady]	180
Rozdział 5a.	Rada Dialogu z Młodym Pokoleniem	180
Art. 41 ¹ .	[Status prawny, zadania i kadencja Rady Dialogu z Młodym Pokoleniem]	180
Art. 41 ² .	[Skład Rady Dialogu z Młodym Pokoleniem]	182

Art. 41 ³ . [Przepisy ustawy stosowane do Rady Dialogu z Młodym Pokoleniem oraz jej członków]	185
Art. 41 ⁴ . [Delegacja ustawowa]	186
Rozdział 6. Wojewódzkie, Powiatowe i Gminne Rady	
Działalności Pożytku Publicznego	186
Art. 41a. [Utworzenie i zadania Wojewódzkiej Rady Działalności Pożytku Publicznego]	186
Art. 41b. [Skład, powołanie i odwołanie członków Rady Wojewódzkiej]	189
Art. 41c. [Posiedzenia Rady Wojewódzkiej]	190
Art. 41d. [Odesłanie]	191
Art. 41e. [Utworzenie i zadania Powiatowej lub Gminnej Rady Działalności Pożytku Publicznego]	191
Art. 41f. [Skład Rady Powiatowej i Rady Gminnej]	192
Art. 41g. [Powołanie i odwołanie członków Rady Powiatowej i Rady Gminnej]	193
Art. 41h. [Współpraca]	194
Art. 41i. [Zadania Rady Powiatowej i Rady Gminnej]	194
Art. 41j. [Eksperti i ekspertyzy]	195
Rozdział 7. Pełnomocnicy wojewody do spraw społeczeństwa obywatelskiego	196
Art. 41k. [Ustanowienie pełnomocnika wojewody do spraw społeczeństwa obywatelskiego]	196
Art. 41l. [Zadania pełnomocnika wojewody do spraw społeczeństwa obywatelskiego]	197
Dział III. Wolontariat	198
Rozdział 1. Przepisy ogólne	198
Art. 42. [Zadania wolontariuszy]	198
Art. 43. [Kwalifikacje wolontariuszy]	201
Art. 44. [Umowa o wolontariacie]	203
Rozdział 2. Przepisy szczególne	204
Art. 45. [Obowiązki korzystającego wobec wolontariusza]	204
Art. 46. [Ubezpieczenie wolontariusza. Uprawnienia wolontariusza do świadczeń]	206
Art. 47. [Obowiązek informacyjny korzystającego]	209
Art. 48. [Wykonywanie świadczeń za granicą]	209
Art. 49. [Wydatki związane z wolontariatem]	210
Art. 50. [Charakter świadczenia wolontariusza]	211

Art. 50a.	[Sprawozdanie z wykonania ustawy]	212
Art. 50b.	[Kara grzywny]	212
Art. 50c.	[Niedozwolone przekazywanie środków z 1% podatku na rzecz innej OPP]	213
Art. 50d.	[Niewłaściwa promocja 1% podatku]	214
Art. 50e.	[Stosowanie przepisów o postępowaniu w sprawach o wykroczenia]	215
Art. 51.	[Pierwsza kadencja Rady Działalności Pożytku Publicznego]	215
Art. 52.	[Pierwsze sprawozdanie z działania ustawy]	215
Art. 53.	[Wejście w życie ustawy]	215
Literatura		217

Wykaz skrótów

Akty prawne

- k.c. – ustawa z 23.04.1964 r. – Kodeks cywilny (Dz.U. z 2020 r. poz. 1740 ze zm.)
- k.p.a. – ustawa z 14.06.1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2021 r. poz. 735 ze zm.)
- k.w. – ustawa z 20.05.1971 r. – Kodeks wykroczeń (Dz.U. z 2021 r. poz. 281 ze zm.)
- o.p. – ustawa z 29.08.1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2021 r. poz. 1540 ze zm.)
- o.p.o.l. – ustawa z 12.01.1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz.U. z 2019 r. poz. 1170 ze zm.)
- p.p.s.a. – ustawa z 30.08.2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. z 2019 r. poz. 2325 ze zm.)
- pr. przeds. – ustawa z 6.03.2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz.U. z 2021 r. poz. 162)
- pr. st. – ustawa z 7.04.1989 r. – Prawo o stowarzyszeniach (Dz.U. z 2020 r. poz. 2261)
- u.d.i.p. – ustawa z 6.09.2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2020 r. poz. 2176 ze zm.)
- u.d.p.p.w. – ustawa z 24.04.2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. z 2020 r. poz. 1057 ze zm.)
- u.f. – ustawa z 6.04.1984 r. o fundacjach (Dz.U. z 2020 r. poz. 2167)

- u.f.p.** – ustawa z 27.08.2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2021 r. poz. 305 ze zm.)
- u.g.n.** – ustawa z 21.08.1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2021 r. poz. 1899)
- u.NIW** – ustawa z 15.09.2017 r. o Narodowym Instytucie Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego (Dz.U. z 2021 r. poz. 1284 ze zm.)
- u.p.d.o.f.** – ustawa z 26.07.1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U. z 2021 r. poz. 1128 ze zm.)
- u.p.d.o.p.** – ustawa z 15.02.1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz.U. z 2021 r. poz. 1800 ze zm.)
- u.r.** – ustawa z 29.09.1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2021 r. poz. 217 ze zm.)
- u.r.t.** – ustawa z 29.12.1992 r. o radiofonii i telewizji (Dz.U. z 2020 r. poz. 805 ze zm.)
- u.s.** – ustawa z 25.06.2010 r. o sporcie (Dz.U. z 2020 r. poz. 1133)
- u.s.g.** – ustawa z 8.03.1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2021 r. poz. 1372 ze zm.)
- u.s.k.ż.** – ustawa z 18.04.2002 r. o stanie klęski żywiołowej (Dz.U. z 2017 r. poz. 1897)
- u.s.p.** – ustawa z 5.06.1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz.U. z 2020 r. poz. 920 ze zm.)
- u.s.w.** – ustawa z 5.06.1998 r. o samorządzie województwa (Dz.U. z 2020 r. poz. 1668 ze zm.)
- u.ś.o.z.** – ustawa z 27.08.2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. z 2021 r. poz. 1285 ze zm.)
- u.z.w.c.** – ustawa z 30.10.2002 r. o zaopatrzeniu z tytułu wypadków lub chorób zawodowych powstałych w szczególnych okolicznościach (Dz.U. z 2020 r. poz. 984)

Inne

- BIP** – Biuletyn Informacji Publicznej
- FWOPP** – Fundusz Wspierania Organizacji Pożytku Publicznego

NIW	– Narodowy Instytut Wolności – Centrum Rozwoju Spo- łeczeństwa Obywatelskiego
NSA	– Naczelny Sąd Administracyjny
OPP	– organizacje pożytku publicznego
WSA	– wojewódzki sąd administracyjny

Wstęp

Ustawa z 24.04.2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie określa podstawy współpracy administracji publicznej z trzecim sektorem. Trzeci sektor, w odróżnieniu od sektora państwowego i rynkowego, oparty jest na dobrowolnej działalności oddolnej społeczeństwa obywatelskiego. Podstawową formą aktywności trzeciego sektora są organizacje pozarządowe działające na rzecz dobra ogółu, które nie są jednocześnie związane z organami państwowymi. Organizacje pozarządowe na mocy komentowanej ustawy uzyskują możliwość wspierania i realizacji niektórych zadań publicznych oraz uzyskiwania statusu organizacji pożytku publicznego. Wiele form aktywności trzeciego sektora opiera się na wolontariacie, ustanowionym także w komentowanej ustawie.

Aktywność organizacji pozarządowych, stopień ich niezależności od państwa oraz możliwość wspierania i uzupełniania przez nie realizacji zadań leżących co do zasady w gestii państwa stanowią kilka czynników oceny poziomu poszanowania zasady demokracji i praworządności.

Współpraca inicjatyw oddolnych z państwem ma w Polsce bardzo trudną przeszłość. Jest to związane z wieloletnim, trwającym od rozbioru aż do upadku komunizmu (z wyjątkiem krótkiego okresu dwudziestolecia międzywojennego), wzajemnym wrogiim nastawieniem społeczeństwa do państwa. Przyjmuje się, że początków współczesnego społeczeństwa obywatelskiego w Polsce należy upatrywać w powsta-

niu Solidarności oraz innych demokratycznych struktur opozycyjnych. Początkowo miało to być „społeczeństwo drugiego obiegu” – nieprzeciwstawiające się organom państwowym, a bytujące niejako obok nich.

Tak stworzone fundamenty, na których opierają się relacje obywateli z państwem, powodują, że trzeci sektor w Polsce spotyka się na co dzień z wieloma przejawami nieufności i to zarówno ze strony obywateli, jak i administracji publicznej. Dość powiedzieć, że z jednej strony – jedynie 56% Polaków ufa organizacjom pozarządowym (<https://publicystyka.ngo.pl/pod-lupa-ponad-polowa-polakow-ufa-organizacjom-az-czy-tylko>, dostęp: 26.10.2021 r.), a z drugiej strony – strukturalne zmiany komentowanej ustawy wprowadzone w życie w ostatnich latach nie zostały poprzedzone praktycznie żadnymi szerszymi konsultacjami z przedstawicielami trzeciego sektora, czyli bezpośrednimi zainteresowanymi.

Prawie 20 lat od wejścia w życie komentowanej ustawy należy ją jednak ocenić, mimo paru ewidentnych braków, bezsprzecznie pozytywnie. Możliwości realizowania przez organizacje pozarządowe niektórych zadań publicznych, uzyskiwania 1% podatku dochodowego od osób fizycznych czy określenie jasnych reguł wolontariatu doprowadziły do bardzo dynamicznego rozwoju społeczeństwa obywatelskiego w Polsce. Należy mieć nadzieję, że ten rozwój nie zostanie zahamowany, a organizacje pozarządowe pozostaną faktycznie pozarządowe.

USTAWA

z dnia 24 kwietnia 2003 r.

o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie

(tekst jedn. Dz.U. z 2020 r. poz. 1057; zm.: Dz.U. z 2021 r. poz. 1038, poz. 1243,
poz. 1535)

DZIAŁ I

Przepisy ogólne

Art. 1. [Przedmiot ustawy]

1. Ustawa reguluje zasady:

- 1) prowadzenia działalności pożytku publicznego przez organizacje pozarządowe w sferze zadań publicznych, współpracy organów administracji publicznej z organizacjami pozarządowymi oraz współpracy, o której mowa w art. 4d;
- 2) uzyskiwania przez organizacje pozarządowe statusu organizacji pożytku publicznego oraz funkcjonowania organizacji pożytku publicznego;
- 3) sprawowania nadzoru nad prowadzeniem działalności pożytku publicznego;
- 4) tworzenia i funkcjonowania rad działalności pożytku publicznego.

2. Ustawa reguluje również warunki wykonywania świadczeń przez wolontariuszy oraz korzystania z tych świadczeń.

1. Komentowany artykuł ustanawia zakres przedmiotowy ustawy z 24.04.2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. I tak ustawa reguluje zasady prowadzenia działalności pożytku publicznego przez organizacje pozarządowe w sferze zadań publicznych, współpracy organów administracji publicznej z organizacjami pozarządowymi oraz współpracy w zakresie opieki nad Polonią i Polakami za granicą, uzyskiwania przez organizacje pozarządowe statusu organizacji pożytku

ku publicznego, sprawowania nadzoru nad prowadzeniem działalności pożytku publicznego oraz tworzenia i funkcjonowania rad działalności pożytku publicznego. Ustawa reguluje również warunki wykonywania świadczeń przez wolontariuszy oraz korzystania z tych świadczeń.

2. Powyżej przedstawiony zakres przedmiotowy ustawy nie jest w pełni precyzyjny. Po pierwsze, tworzenie i funkcjonowanie rad działalności pożytku publicznego mieści się w pojęciu współpracy z organami administracji publicznej. Po drugie, komentowany artykuł może na pierwszy rzut oka sugerować, że tylko organizacje pozarządowe mogą prowadzić działalność pożytku publicznego, podczas gdy tak nie jest (zob. komentarz do art. 3, pkt 7). W konsekwencji należy podkreślić, że katalog podmiotów uprawnionych do prowadzenia działalności pożytku publicznego nie ogranicza się do organizacji pozarządowych. Tym samym posiadanie przez daną organizację statusu organizacji pożytku publicznego nie jest tożsame z prowadzeniem przez nią działalności pożytku publicznego.
3. Niniejsza ustawa nie stanowi bynajmniej całościowej regulacji działalności trzeciego sektora w Polsce. W tym zakresie odrębną kategorią są ustawy ustanawiające ramy organizacyjne funkcjonowania organizacji pozarządowych (np. dla stowarzyszeń, fundacji czy spółdzielni), formułujące szczegółowe przywileje takich organizacji (np. przywileje podatkowe), określające szczegółowe formy współpracy z administracją (np. konsultacje społeczne) czy wreszcie precyzujące określone obszary działalności pożytku publicznego (np. pomoc społeczną czy działalność kulturalną).
4. Ustawą bezpośrednio powiązaną z niniejszą ustawą jest ustawa z 15.09.2017 r. o Narodowym Instytucie Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego. Agencja wykonawcza powstała na gruncie tej ustawy ma za zadanie wspieranie społeczeństwa obywatelskiego, a także działalności pożytku publicznego i wolontariatu.

Art. 1a. [Komitet do spraw Pożytku Publicznego]

Komitet do spraw Pożytku Publicznego, zwany dalej „Komitetem”, jest organem administracji rządowej właściwym w sprawach pożytku

ku publicznego i wolontariatu, w tym programowania, koordynowania i organizowania współpracy organów administracji publicznej i podmiotów działających w sferze pożytku publicznego.

Komitet do spraw Pożytku Publicznego został ustanowiony na mocy art. 54 u.NIW. W wyniku wejścia w życie tej ustawy kompetencje w zakresie prowadzenia spraw związanych z pożytkiem publicznym na szczeblu rządowym przeszły z ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego na Komitet ds. Pożytku Publicznego oraz na jego przewodniczącego.

Art. 2. [Definicje]

Ileć w ustawie jest mowa o:

- 1) dotacji – rozumie się przez to dotację w rozumieniu art. 127 ust. 1 pkt 1 lit. e oraz art. 221 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869, z późn. zm.);**
- 2) „środkach publicznych” – rozumie się przez to środki publiczne, o których mowa w ustawie o finansach publicznych, przeznaczone na wydatki publiczne w rozumieniu tej ustawy;**
- 3) wolontariuszu – rozumie się przez to osobę fizyczną, która ochotniczo i bez wynagrodzenia wykonuje świadczenia na zasadach określonych w ustawie;**
- 4) inicjatywie lokalnej – rozumie się przez to formę współpracy jednostek samorządu terytorialnego z ich mieszkańcami, w celu wspólnego realizowania zadania publicznego na rzecz społeczności lokalnej;**
- 5) operatorze projektu – rozumie się przez to organizację pozarządową lub podmiot wymieniony w art. 3 ust. 3, którym organ administracji publicznej zleca realizację zadania publicznego w sferze, o której mowa w art. 4, w sposób, o którym mowa w art. 16a;**
- 6) realizatorze projektu – rozumie się przez to organizację pozarządową lub podmiot wymieniony w art. 3 ust. 3, którym operator projektu zleca wykonanie projektu;**

- 7) projekcie – rozumie się przez to zadanie publiczne w sferze, o której mowa w art. 4, realizowane przez realizatora projektu w sposób, o którym mowa w art. 16a;
 - 8) Narodowym Instytucie – rozumie się przez to Narodowy Instytut Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, o którym mowa w art. 1 ustawy z dnia 15 września 2017 r. o Narodowym Instytucie Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego (Dz. U. z 2018 r. poz. 1813 oraz z 2019 r. poz. 2020);
 - 9) Dyrektorem Narodowego Instytutu – rozumie się przez to Dyrektora, o którym mowa w art. 4 pkt 1 ustawy z dnia 15 września 2017 r. o Narodowym Instytucie Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego.
-
1. Definicja dotacji w rozumieniu komentowanej ustawy jest węższa niż na gruncie ustawy z 27.08.2009 r. o finansach publicznych, obejmuje bowiem jedynie dotacje celowe. Zgodnie z art. 127 ust. 1 pkt 1 lit. e u.f.p. dotacje są to środki przeznaczone na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji organizacjom pozarządowym. Artykuł 221 ust. 1 u.f.p. stanowi natomiast, że podmioty niezaliczane do sektora finansów publicznych i nie działające w celu osiągnięcia zysku mogą otrzymywać z budżetu jednostki samorządu terytorialnego dotacje celowe na cele publiczne, związane z realizacją zadań tej jednostki, a także na dofinansowanie inwestycji związanych z realizacją tych zadań.
 2. W tym względzie warto zwrócić uwagę na to, że „każda dotacja (...) ma służyć finansowaniu lub dofinansowaniu realizacji zadań publicznych, a więc zadania, które istnieje w dacie przyznawania prawa do jego finansowania lub jego dofinansowania. Tym samym dopiero po przyznaniu prawa do dotacji można mówić o realizacji zadania publicznego (...). Dotacja to wydatek redystrybucyjny, na coś przyszłego, a wyrażenie odstępstwa, jeśli je dopuścić, muszą wynikać z przepisów ustawy (...). W praktyce finansowej zawierane są umowy o dotacje celowe, w ramach których przyznana dotacja nie jest wypłacana beneficjentowi niezwłocznie po zawarciu umowy celem pokrycia z niej przyszłych